

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ
VE
ATIK YÖNETİMİ DESTEKLERİ

Ahmet GÜNEŞ – Dış Ticaret Uzmanı

ANKARA – 21/10/2015

1. Teşvik Sisteminin Hazırlık Süreci

2. Teşvik Sistemi

- Destek Unsurları
- Teşvik Uygulamaları
- Asgari Yatırım Tutarları

Cumhuriyetimizin 100. Yılında;

- En Büyük 10 Ekonomiden Biri Olmak
- 500 Milyar Dolar Mal İhracatı
- 25.000 Dolar Kişi Başına Milli Gelir

TEŞVİK SİSTEMİNİN HEDEFLERİ

- Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması,
- Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi,
- En az gelişmiş bölge illerinde yatırımların artırılması ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması,
- Önceki mevzuatta da yer alan destek unsurlarının etkinliğinin artırılması,
- Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi.

YENİ TEŞVİK SİSTEMİNDE DESTEK UNSURLARI

- ❖ KDV İSTİSNASI
- ❖ Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - ❖ Vergi İndirimi
  - ❖ Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
  - ❖ Yatırım Yeri Tahsisi
  - ❖ Faiz Desteği
    - ❖ Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği (6. Bölge)
    - ❖ Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge)
    - ❖ KDV İadesi (Stratejik Yatırımlar)

KDV İSTİSNASI

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında onaylanmış yatırım malı Makine veya Teçhizat yurt içinden veya yurt dışından temin edilirken **Katma Değer Vergisi ödenmez.**

GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında onaylanmış yatırım malı Makine veya Teçhizat yurt dışından ithal edilirken **Gümrük Vergisi ödenmez.**

VERGİ İNDİRİMİ

- Vergi İndirimi; gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

Bu destek, **genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere** tüm yatırım teşvik belgeleri kapsamında verilebilir.

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken Sigorta Primi İşveren Hisselinin **asgari ücrete tekabül eden kısmının** belirli bir süre Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Bu destek, **genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere** tüm yatırım teşvik belgeleri kapsamında verilebilir.

YATIRIM YERİ TAHSİSİ

- ✓ Büyük ölçekli yatırımlar;
- ✓ Stratejik yatırımlar;
- ✓ Bölgesel teşvik sistemi;

kapsamında Yatırım Teşvik Belgesine bağlanmış yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

FAİZ DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan **en az bir yıl vadeli krediler için** sağlanan bir finansman desteğidir.
- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan kredi için (sabit yatırım tutarının %70'i kadarlık kısmı ile sınırlı olmak üzere) ödenecek faizin veya kâr payının belirli miktarı karşılanmaktadır.
- Faiz Desteği; **Ar-Ge ve çevre yatırımları, stratejik yatırımlar, ile 3. ilâ 6. bölgelerde bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında** yapılacak yatırımlar için uygulanır.

SİGORTA PRİMİ (İŞÇİ HİSSESİ) DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesine bağlanmış yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken Sigorta Primi İşçi Hisselinin asgari ücrete tekabül eden kısmının 10 yıl süreyle Bakanlıkça karşılanmasıdır.
- Genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere ve sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

GELİR VERGİSİ STOPAJI DESTEĞİ

- Yatırım Teşvik Belgesine bağlanmış yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının **asgari ücrete tekabül eden kısmının** 10 yıl süreyle terkin edilmesidir.
- **Sadece 6. bölgede** gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

KDV İADESİ

- Sabit yatırım tutarı **500 milyon Türk Lirasının** üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında yapılan bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

**BÖLGESEL
TEŞVİK**

**ÖNCELİKLİ
YATIRIM
KONULARI**

**STRATEJİK
YATIRIMLAR**

**BÜYÜK
ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR**

**GENEL
TEŞVİK**

İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.

Belirli yatırım konularının 5. Bölge destekleri ile desteklenmesi hedeflenmektedir.

Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımları desteklenmektedir.

Teknoloji ve Ar- Ge kapasitesini artıracak, rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımları desteklenmektedir.

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan tüm yatırımları kapsamaktadır.

**BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI**

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

SEGE 2011

6 BÖLGE

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları		BÖLGELER					
		I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası		✓					
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓					
Vergi İndirimi (Yatırıma Katkı Oranı (%))	Dışı	15	20	25			
		20	25	30			
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Dışı	2	3	5 yıl	6 yıl		
		3	5	6 yıl	7 yıl		
Yatırım Yeri Tahsisi		✓					
Faiz Desteği	İç Kredi			3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	-	-	1 Puan			

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

5. Bölge desteklerinden yararlanan yatırım konuları

Maden Arama ve İstihracı Yatırımları

Test merkezleri, rüzgâr tüneli vb. yatırımlar

Demiryolu taşımacılığı

Uluslararası fuar alanı yatırımları

Denizyolu taşımacılığı

Savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar

Eğitim yatırımları

Yüksek Teknolojili Sanayi ürünlerinin üretimi

5. Bölge desteklerinden yararlanan yatırım konuları

AR-GE projeleri neticesinde elde edilen ürünlerin üretilmesine yönelik yatırımlar

Belirli otomotiv ve motor yatırımları

Enerji verimliliğine yönelik yatırımlar

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda yapılacak turizm konaklama yatırımları

Yerli kömüre dayalı termik santraller

Atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimi yatırımları

Sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ve yer altı doğalgaz depolama yatırımları

Karbon elyaf veya entegre kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri*
KDV İstisnası		✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓
Vergi İndirimi**	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40
	Vergi İndirim (%)	80
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		✓
Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan

*1-5. Bölgelerde yapılacak yatırımlar için 5. Bölge desteği; 6. Bölgelerde yapılacak yatırımlar için 6. Bölge desteği

** Sabit yatırım tutarı **1 milyar Türk Lirası** ve üzerinde olan Öncelikli Yatırımlar için vergi indirimi desteği, **yatırıma katkı oranına 10 puan** ilave edilmek suretiyle uygulanır.”

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Asgari sabit yatırımın 50 milyon Türk Lirasının üzerinde olması

Yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması

Katma değer in asgari %40 olması

Son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD dolarının üzerinde olması

STRATEJİK YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri	
KDV İstisnası		✓	
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı	%90	%50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 yıl (6. Bölgede 10 yıl)	
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	
Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan	
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan	
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl (6. bölge için)	
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		10 yıl (6. bölge için)	
KDV İadesi		✓ (Sadece 500 Milyon TL ve üzeri yatırımlar için)	

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

**BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR**

GENEL
TEŞVİKLER

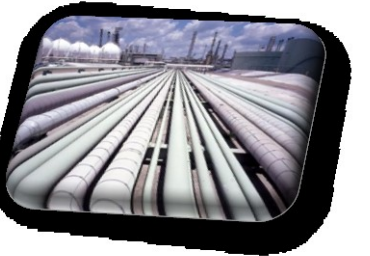
✓ Rafine Edilmiş
petrol Ürünleri
İmalatı
(200 Milyon TL)

✓ Motorlu Kara Taşıtları
Ana ve Yan Sanayi
(Ana Sanayi 200 Milyon TL)
(Yan Sanayi 50 Milyon TL)

✓ Liman ve Liman
Hizmetleri Yatırımları
(200 Milyon TL)

✓ Kimyasal Madde ve
Ürünlerin İmalatı
(200 Milyon TL)

✓ Transit Boru Hattıyla
Taahhüt Hizmetleri
Yatırımları
(50 Milyon TL)

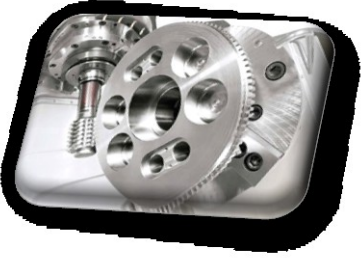
✓ Elektronik Sanayi
Yatırımları
(50 Milyon TL)

✓ Hava ve Uzay Taşıtları
ve/veya Parçaları İmalatı
Yatırımları
(50 Milyon TL)

✓ Demiryolu ve Tramva
Lokomotifleri ve/veya
Vagon İmalatı Yatırımları
(50 Milyon TL)

✓ Makine (Elektrikli
Makine ve Cihazlar
Jahil) İmalatı Yatırımları
(50 Milyon TL)

✓ İlaç Üretimi
Yatırımları
(50 Milyon TL)

✓ Metal Üretimine
Yönelik Yatırımlar
(50 Milyon TL)

✓ Tıbbi Alet, Hassas v
Optik Aletler İmalatı
Yatırımları
(50 Milyon TL)

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları			BÖLGELER						
			I	II	III	IV	V	VI	
KDV İstisnası					✓				
Gümrük Vergisi Muafiyeti					✓				
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Dışı	25	30	35				
			30	35	40				
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl				
			3 yıl	5 yıl	6 yıl				
Yatırım Yeri Tahsisi						✓			

BÖLGESEL
TEŞVİK
UYGULAMALARI

ÖNCELİKLİ
YATIRIMLAR

STRATEJİK
YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ
YATIRIMLAR

GENEL TEŞVİK
UYGULAMALARI

Bölge ayrımı yapılmaksızın;

- Konusu itibariyle teşvik edilmeyenler ve
- Diğer teşvik uygulamaları ile teşvik edilebilenler;
hariç olmak üzere
- Belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartını sağlayan,
tüm yatırımlar genel teşvik uygulamaları ile desteklenmektedir.

DESTEK UNSURLARI:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği (6. Bölge)

ASGARİ YATIRIM TUTARLARI

- Genel Teşvik Sisteminde asgari sabit yatırım tutarı,
  - I. ve II. Bölgelerde **1 Milyon TL**
  - III., IV., V. ve VI. Bölgelerde **500 Bin TL**'dir.
- Büyük Ölçekli Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı birkaç yatırım konusu için daha yüksek olmakla birlikte çoğu için **50 Milyon TL**'dir.
- Stratejik Yatırımlar için belirlenen asgari sabit yatırım tutarı **50 Milyon TL**'dir.
- Bölgesel Teşvik Uygulamaları için ise **asgari 500.000 TL**'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.

AR-GE VE ÇEVRE YATIRIMLARI

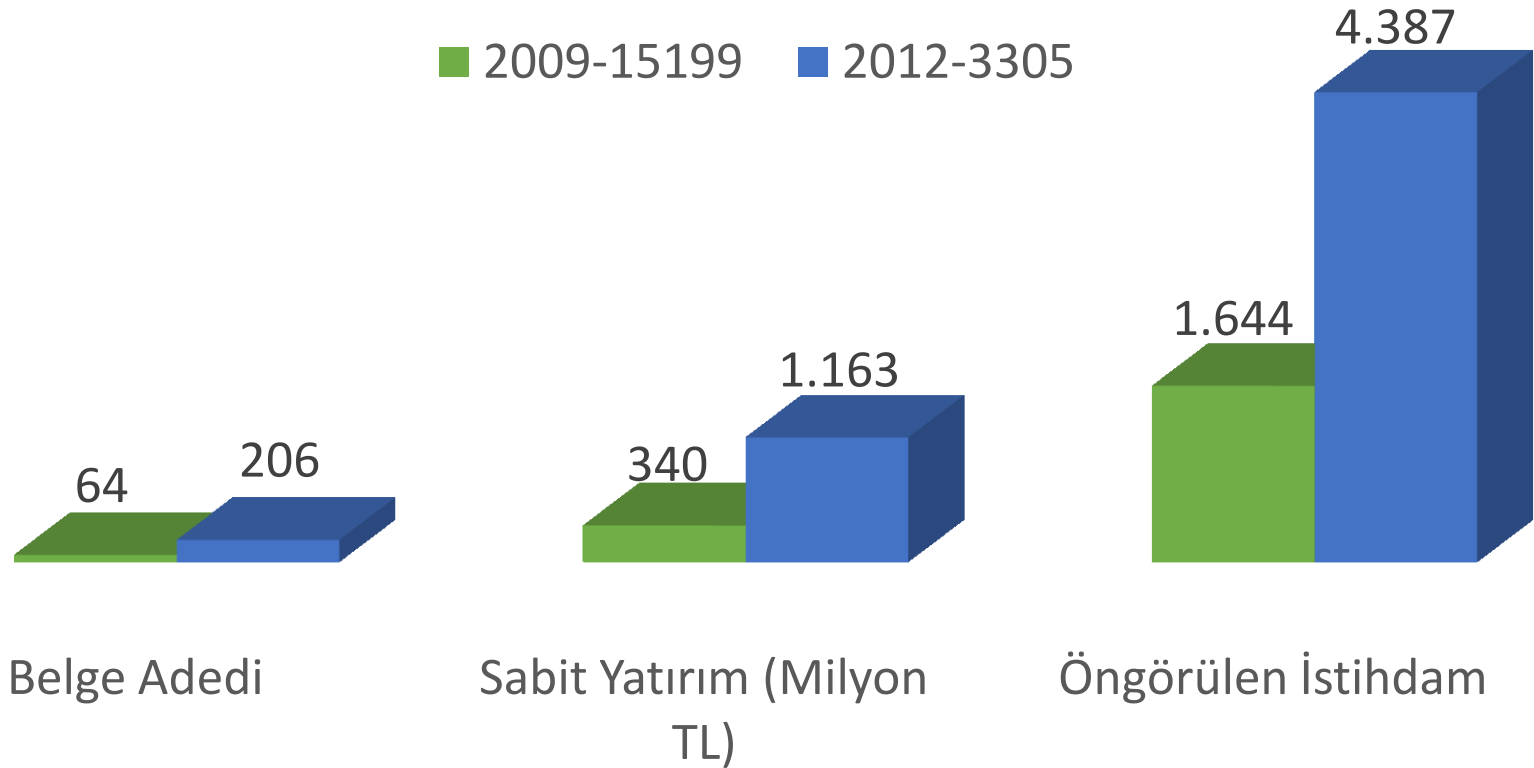
- Çevre yatırımları, doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesislerin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesine veya yok edilmesine yönelik yatırımlardır.
- **DESTEK UNSURLARI:**
  - KDV İstisnası
  - Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - Faiz Desteği
- 6. bölgede yapılırsa;
  - Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği
  - Gelir Vergisi Stopajı Desteği

ATIKLARIN GERİ KAZANIM VE BERTARAFI

- Tüm bölgelerde bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındadır.
- Tehlikeli, tehlikesiz, tıbbî ve diğer tüm atıkların geri kazanımı ya da bertarafına yönelik yatırımları kapsamaktadır.
- Yatırım tamamlama aşamasında geri kazanım ya da bertaraf konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınmış;
  - Çevre Lisansı
  - Çevre İzin ve Lisansı
  - Geçici Faaliyet BelgesiBelgelerinden birinin Bakanlığımıza ibraz edilmesi şarttır.
- Belediyelerin ve OSB'lerin atık su arıtma tesisi yatırımları genel teşvik kapsamındadır.

DÜZENLENEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Atıkların Geri Kazanımı veya Bertarafı Konulu Yatırımlar

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ

Yatırım Teşvik Sistemi

Uluslararası Yatırımlar

Yurtdışına Yatırım >

Yatırım Ortamının
İyileştirilmesine Yönelik
Faaliyetler

Serbest Bölgeler >

Mevzuat >

İstatistikler ve Yayınlar

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve
Korunması Anlaşmaları >

Çifte Vergilendirmenin
Önlenmesi Anlaşmaları

Yatırımlarda Devlet Yardımları

2012 yılı Nisan ayı içinde kamuoyuna tanıtılan Türkiye'nin yeni Yatırım Teşvik Programı, 15 Haziran 2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile yürürlüğe girmiş; Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar da 2012/1 sayılı Tebliğ'de tanımlanmıştır.

Yeni teşvik sistemi kapsamında uygulanmakta olan destek unsurlarına ilişkin aşağıda yer alan harita uygulamasından özet bilgilere erişebilir, yandaki menü başlıklarından ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz.

Güncel...

- > Haziran 2013 (YENİ!!!)- Yatırım Teşvik Sistemi Yıllık Değerlendirme Raporu
- > Nisan 2013- Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Devlet Destekleri- Adım Adım Uygulama Rehberi

Teşvik uygulamalarıyla ilgili detaylı bilgi için haritaya tıklayınız.

www.ekonomi.gov.tr

Teşekkürler

Teşvik Bilgilendirme Merkezi

444 43 63

Ahmet GÜNEŞ

Dış Ticaret Uzmanı

gunesa@ekonomi.gov.tr

TÜRKİYE'DE TÜM YÖNLERİYLE
ATIK YÖNETİMİ PANELİ